

การติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ เป็นปัญหาที่สำคัญของโรงพยาบาล ที่พบในผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจในหอผู้ป่วยหนัก เมื่อเกิดการติดเชื้อขึ้น จะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย ครอบครัว บุคลากรและโรงพยาบาล การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกต่อการปฏิบัติของพยาบาลและอุบัติการณ์การติดเชื้อ ปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจในโรงพยาบาลทั่วไป โดยทำการศึกษาในหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสกลนคร ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ถึง เดือนพฤษภาคม 2551 ประชากรที่ศึกษา คือ พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 16 คน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจในหอผู้ป่วยหนัก ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 25 คน และ 35 คน ตามลำดับ โดยใช้กรอบแนวคิด The PRECEDE-PROCEED Model เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อ ปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ แผนการอบรม แบบบันทึกการให้ข้อมูลย้อนกลับ การคิดโปสเตอร์เดือน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการสังเกต เท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตและค่าความเชื่อมั่นของการวินิจฉัยการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์และค่าความเสี่ยงสัมพัทธ์

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกตามกรอบแนวคิด The PRECEDE-PROCEED Model โดยการอบรมให้ความรู้ การให้คู่มือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การคิดโปสเตอร์เดือนและการสนับสนุนอุปกรณ์ พยาบาลที่ศึกษามีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกในการป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจมากกว่าก่อนดำเนินการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกทุกหมวดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเพิ่มจาก ร้อยละ 71.4 เป็นร้อยละ 99.5 แต่พบว่าอุบัติการณ์การติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ ระหว่างก่อนและหลังการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกเท่ากับ 4.6 ครั้งต่อ 1,000 วันที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ และ 4.4 ครั้งต่อ 1,000 วันที่ใช้เครื่องช่วยหายใจตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในการป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ สามารถส่งเสริมให้พยาบาลมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อป้องกันการติดเชื้อปอดอักเสบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจ

Ventilator-associated pneumonia has become a major problem in hospitals. This problem can be found among patients who have been intubated with mechanical ventilation at intensive care units (ICU). Ventilator-associated pneumonia has wide implications to patients and their family members, hospital personnel, and hospitals. The objective of this quasi-experimental research was to examine the effects of promoting clinical practice guidelines implementation on nurses' practices and incidence of ventilator-associated pneumonia in the intensive care unit at Sakon Nakhon general hospital. Data were collected during February 2008 to May 2008 and the target population included 16 registered nurses. The study sample was 25 and 35 ventilated patients at intensive care unit who participated before and after receiving the clinical practice guidelines implementation by using The PRECEDE-PROCEED Model. The research tools consisted of the demographic data questionnaire, the observational form on the prevention of ventilator-associated pneumonia, a lesson plan, a feedback recording form, and displaying a monitorial poster. The content validity of the demographic data questionnaire and the observational form on the prevention of ventilator-associated pneumonia was approved by 5 experts, content validity of the observational form was 0.98. Interrater reliability of the observational form on the prevention of ventilator-associated pneumonia and diagnosis for ventilator-associated pneumonia were both 1.00. Data were analyzed using descriptive statistics, chi-square and relative risk.

Results revealed that after promoting clinical practice guidelines by using The PRECEDE-PROCEED Model including providing the educational training, administering a handbook, providing feedback, displaying a monitorial poster, and supporting the personal protective ventilator-associated pneumonia equipments, nurses compliance to the clinical practice guidelines were higher than before ($p < .001$) in all activities from 71.4% to 99.5%. However, the incidence of ventilator-associated pneumonia before and after implementing the clinical practice guidelines were 4.6 per 1,000 ventilator-days and 4.4 per 1,000 ventilator-days, respectively, which was not significant.

In conclusion, the promotion of the use of clinical practice guidelines among nurses can improve the nurses' prevention practice of ventilator-associated pneumonia.